

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Pesti Ujlapmal 1 óra 1 K.

A nő gazdasági függése.

„Mi vagyunk az egyetlen állatfaj, melyeknél a nő táplálkozás tekintetében a férfitől függ, az egyetlen, melynél tehát a nemi viszony egyuttal gazdasági viszonyt is jelent. Nálunk az egész nem gazdaságilag függ a mástól és így gazdasági viszonyával van szoros kapcsolatban.”

Gilman: Women and Economich.

(F. M.) A modern kor átalakult termelési rendszere a nőt is sok tekintetben újabb és súlyosabb körülmények közé helyezte. Ézelőtt elég volt a férfiak munkája, hogy az önfentartási feltételeket megszerezzék nemcsak maguknak hanem a nőknek sőt a gyermekeknek is. A nők más irányu munkálkodásokkal segítették elő a megélhetést, amely szintén szükséges volt.

Ezek a tünetek leginkább a családban nyilvánultak, amely az emberi együttélésnek legtermészetesebb formája. A polygamiától vagy a férfi és nőközönstől a monogam a házasságnak fokozatos, rendszeres fejlődéséig a férfi szerezte meg az önfentartás gazdasági szükségleteit.

Az emberiséget azonban nemcsak az önfentartási, hanem a fajfenntartási ösztön is kinozza. Ennek a két ösztönnek szükségleteit leginkább a családban szerezhetjük meg, amely mint az egyénre mint a modern társadalmi átalakulásra és az embernek

célja felé törtetésében a legtokéletebb forma.

A család egy egészet képez, amelynek a tényezői; férfi, nő, gyermekek valamennyien az egészet szolgálják, egymást kiegészítik és a munkafelosztás legegyszerűbb példáját valószínűsítik meg in praxi.

A munkafelosztás az emberi fejlődésnek egy vezérfonala, amely a családban természetes, a férfi és a nő hivatásánál fogva alkalmazást nyer. Az apa dolgozik fizikailag vagy szellemileg, hogy megszerezze magának és családjának az önfentartás javait. Az anya házi munkájával lehetőbbé teszi a család megélhetését, anyaságával pedig szolgálja a fajfenntartás természetes ösztönét a család egyik céljaképpen.

Ha most már azt mondjuk Schvimmer Rózával egy korusban; „a férj tényleg eltartja a feleségét.” Míg más állatfajoknál him és nőstény egyformán legel, vadászik, ás, fut, repül tápláléka után, addig a nő nem keresi saját élelmét fajunknál e célt szolgáló működéssel hanem a férfivel tápláltatja magát. — mondom, ha ez a nézet vezet minket, akkor teljesen tévedtünk, még pedig egyszerűen annál az oknál fogva, hogy a családi életet, mint az emberi együttélés legfejlettebb fokát szem előtt tévesztettük.

Ha azt mondjuk, hogy a férfi eltartja feleségét, ezzel ugyan igazat mondtunk, de csak egyoldalú igazság. Ezzel szemben a nő is munkát vé-

gez, még pedig olyan munkát, amely szintén nem nélkülözhető.

Aki a nő és a férfi, jobban mondva a feleség és az apa közti viszonyt nézi, annak nem szabad tisztán csak a gazdasági szemüvegen nézni a helyzetet, mert a gazdasági kapcsolatot a házasságban csak egy gyenge szél, a morális kapcsolatok mellett, amelyek a két különálló individuumot egész életre egymáshoz fűzik.

A nő a házi teendőivel a férfit sok gondtól szabadítja fel, kényelmét lehetővé teszi, anyaságával az emberiség célját szolgálja, a családot családdá varázsolja. Ezek mellett azonban ott vannak a nő morális, erkölcsi, szellemi hatásai a férfire, akinek munkaképességét fokozza női tulajdonságaival. Ezeket a dolgokat azonban nem lehet anyagi mértékkel, rőffel, kilóval mérni és megbecsülni.

Az anya munkája másnemű mint a férjé, akinek hivatása, hogy a megélhetés előfeltételeit megszerezhesse.

Egy jó, munkakörét betöltő családlánya munkája mindenkor megüti a férfi kenyérkereső munka értékét, sőt tartalmában, nemességben az emberiség szempontjából nézve hasznosabb, megbecsülhetetlenebb.

Minden ember a többi embertől függ. Hogy ne függne a nő akkor a férfitől, de a férfi is függ a nőtől. Egymásért vannak teremtve az emberek így különösen a férfiak és a nők.

Egymásért éljenek és mindketten a közösért és az emberiség boldogságaért.

ZEIDES GYÖRGY utóda

nyerges és szíjgyártó.

BRASSÓ, Cérna-utca 1. felelősséget vállal.

Üzletáthelyezés

Van szerencsém vevőimet és a nagyérdemű köznséget értesíteni, hogy az üzletemet Kapu-utca 31 szám alól Cérna-utca 1 sz. a. áthelyeztem. Kérem az eddigi előlegezett bizalmat új üzletem iránt is fentartani.

A legpontosabb kivitel nagyon szolid árak mellett fe-

Teljes tisztelettel

ZEIDES GYÖRGY utóda

Péternek szól, de Pál is érthet belőle.

A napokban tett feljelentést Persián Ádám az „Alkotmány” rendőri tudósítója azon rendőrségi tisztviselők ellen, akik a rendőri híreket a sajtóiroda megkerülésével egyes újságíró puszpajtásainak más hírlapírók rovására ki szoktak adni.

Boda Dezső budapesti rendőrfőkapitány a legszigorubb módon már elítélte a rendőrtisztviselők ezen inkorrekttségét. Figyelemmel fogjuk kísérni ezt a feljelentést Annál is inkább, mert városunk rendőrfőkapitányának is sok megvizsgálni valója volna ezen a téren.

HIREK

Szerda
julius
24.

Róm. kath. Krisztina
Protestans Krisztina
Gör. k. Eufémia
Nap két 4 28. nyug 7
43 perckor. Hold két

11 ó. 55perckor. Nyug. 5 ó. 11 perckor.

Tárca.

A szerencse.

Irta: Dávid Lajos.

Forró nyári reggel akác lombok hűsítő árnyékában sétált a két barát. A levegőt kábitó virágillat telítette. A kör-sétányt műértő, szakavatott kezek által, izlésesen beültetett tarka-barka virágok díszítették, melyek a nap arany sugarainak tenyerében kacéran pompáztak.

— Látod — szól Jolán Arankához — ezek a gyönyörű virágok, ezeknek minden tulajdonsága, értéke, a Teremtés adta szépsége a rügy fakadástól a hervadásig minden változatosságukban a leány élet szerencsés, vagy szerencsétlen leforgását ábrázolják.

Most féltve őrzik; a különféle virágok fáját tanulmányozni, szépségében gyönyörködni mindenkinek szabad, de megérinteni

Gyermekmunka.
A gyermekmunka védelme minden művelt ipari államban gondot okoz. Előttünk fekszik az Egyesült Államok iparfelügyelősegeinek jelentése, amelynek a fele a gyermekvédelemre vonatkozó adatokat tárja elének. A jelentés szerint 1,7, 57, 420 15 éven aluli gyermek van foglalkoztatva. Ez a szám az összes gyermekek 190/0-át teszik. A földművelésben, amely nem veszedelmes a gyermekre, több mint a negyedrésze van alkalmazva.

A jelentésből látjuk, hogy az amerikai iparfelügyelők mily nagy körültekintéssel, mily sok szempontból vizsgálják a gyermekét. Beszámolnak az orvoslásról is és minő intézkedéseket tettek a bajok megszüntetése érdekében, mily elintézet nyertek a feljelentések, amelyet külön iparbíró-ság vizsgál meg.

Rendkívül nagy fontossággal bír, hogy a fiatal gyermek munkásokat erkölcsileg és higiénikus szempontokból miképpen neveljük.

Tisza és Andrássy.

A politikai életnek a tegnapi eseménye az, hogy Tisza felelt Andrássy nagy és feltűnő keltő történelmi fejtegetésére, amelyekkel elítéli Tisza eljárását. A budapesti sajtó ezzel foglalkozik. A Bpesti Hírlap biztatja Tiszát, hogy Justh ellen folytassa a harcot.

Főléssák Kecskeméthy buvóhelyét.
A budapesti rendőrséghez nem régen névtelen feljelentés érkezett, a mely elmondja, hogy Kecskeméthy Győző menekülése köz-

tilos. S a mily mohó vágyal szemlélik az érdeklődők s mily nagyra becsülik értékét most, éppen olyan közömbösen tapodják gyöngye szárait ősszel, midőn elhervadnak, kiszáradnak.

Ha életünk tavaszán, vagy legkésőbb delén a kínálkozó alkalmat nem ragadjuk meg, hanem közömbösen szemléljük a történeteket, az élet sok oldalu forgatagában észrevétlenül surran tova a szerencse, mely után sorsunk nem más, mint az elhervadt virágoké, melynek kiszáradt gyökerein durva lábak kiméletlenül taposnak végig.

Jolán ugyanis az ábrándok világából való, nagyra törő, büszke lány volt.

Mint előkelő család sarjadéka sokat gondolt magáról; kedve tett, ha társalgás közben tulbecsülhette önmagát.

Szépen kifejlett termete, alabástrom fehér nyaka, gömbölyű válla, kecses, ringó mozdulatai kétségkívül megpezsdtették sok ifju szíve körül a vért az első pillantásra, ám a további megfigyelés folytán a gögnek és lenézésnek titkos, visszataszító sugarai

ben a Csurgó melletti Alsók községben megfordult s ott néhány napig rejtőzködött is egy Csordás Mihály nevű fuvaros gazdánál. A budapesti főkapitányság átiratilag megkérte a csurgói csendőrséget, hogy indítson nyomozást ebben az ügyben. A csurgói csendőrség vezetője hozzáfogott a kutatáshoz, a melynek folyamán mind valószínűbbnek látszott a feljelentésben hozott vád. Többek között jelentkezett egy szolga, a ki határozottan állítja, hogy annak idején, a mikor Kecskeméthy Győző szökését az újságban olvasta, egy gyanus embert látott Csordás Mihály házában.

Jutalom a tanulóknak.

A magyar Szentkorona Orsz. Vasutas Szövetség brassói kerülete legjobb 10 közép és 10 elemi iskolai tanulóknak jutalomképpen 10 és 5 koronát adományozott. Pályázat útján a következő középiskolai tanulók kaptak díjat és diszoklevelet:

Simon Irénke és Ilona, Gyürky Irénke, Mihály Gizella, Lackó Ferenc és Szabó István; az elemi iskolások közül 5—5 koronát kaptak és diszoklevelet: Székely Laci Nagy Árpád, Szabó Tivadar, Borbély Ferenc.

Kósa Albert

szabó-üzlet
raktáron a legfinomabb szövetek.
Brassó, Weis-Mihály-utca 6 szám

távolmaradásra kényszerítették az udvarlókát.

Aranka egyszerűbb öltözetben, cicoma nélkül simára fésült hajjal kísérte ide-oda barátját, s szerencséjének tartotta, ha Jolán árnyékában szerényen meghúzódhatott.

Megnyerő, tapintatosan előzékeny, kellemes modorával azonban nem ritkán magára vonta az ifjak figyelmét, mely körülmény Jolánt láthatóan bosszantotta, mert érezte, hogy csillogó ékszerelből mind gyakrabban veszít egy-egy drága követ.

— Ni-ni, menjünk innen — szól Aranka. Az a hadnagy igen merészen fixiroz bennünket.

— Dehogy megyünk! . . . Lelkecském, ha te így kerülöd a gavallérokat soha sem mérs férjhez. A szerencsét elűzni nem szabad, hanem ellenkezőleg: meg kell ragadni az alkalmat, mikor kínálkozik. Falusi libának szokták nevezni az olyan lányt, melyeknek nincs bátorsága szembe nézni egy férfivel, hanem lesütött fővel, pirult arccal megy el mellette.

A szentpéteri gőztégla és cserépgyár ajánlja kitűnő minőségű

falazati tégláit

a lehető legolcsóbb árban

Iroda: Kapu-u. 72.

Általános sztrájk

Belgiumban.

A muskásszövetség általános sztrájkot rendelt el. A szövetség felszólította azokat a szociálista munkásokat és kereskedelmi alkalmazottakat, a kikre a sztrájk kötelezettsége nem vonatkozik, hogy fizetésük egy részét bocsássák a sztrájkpénztár rendelkezésére. Együttal elhatározták, hogy november második csütörtökjén a kamara nyitászakának megnyitása alkalmából nagy tüntetést rendeznek Brüsszelben az általános választójog érdekében.

Színház.

Műsor.

23-án Az ártatlan Zsuzsi. Operette 3 felvonásban.

24-én Hoffmann meséi. Nagy operette 4 felvonásban. Zenéjét szerzte: Offenbach Jakab.

25-én Sasfiók. Verses dráma 5 felvonásban. Irta: EDMOND ROSTAND.

26-án Aszalai öröm leányai. Vígjáték 4 felvonásban.

27-én San-Toj Operette 3 felvonásban.

Vasárnap 28-án két előadás, d. u

3 és fél órákor félhelyárakkal: A peleskei nótárius. Eredeti énekes bohózat 3 szakaszban. Irta: Gáál József. Este 8 órákor rendez helyárakkal, újdonságul először: A komédiások Operette 3 felvonásban. Szövegét írták; Jakobsen Brunó és Wagner Ferenc. Zenéjét szerzte: Millöcker Károly.

Halló barátom! Hová mész?

Én megyek **BLAZEK szerelőkhöz**, Fekete-u. 37 sz. alá, aki a legjobb és legolcsóbb szereléseket végzi.

Utcai szoba

Egy kisebb utcai szoba és egy nagyobb konyha magános nőnek vagy gyermektelen öregebb házaspárnak Szent Mihálynaptól kezdve kiadó. Ugyanott egy udvari butorozatlan szoba azonnal kiadó.

Magyar színház

Szerdán 1912. július 24.

Hoffmann meséi.

Nagy operette 4 felvonásban. Zenéjét szerzte Offenbach.

S Z E M É L Y E K:

Hoffmann, meseiró — — Barna Andor	Mirackel, csodaorvos — — Bihari Sándor
Lindorff, tanácsos — — Bihari Sándor	Ferenc, szolga — — — Tihanyi V.
András, lovász — — — Tihanyi V.	Antónia — — — — Váradí M.
Luther, csapláros — — — Serfőzy Gy.	Phantom — — — — — Bárdos Irma
Spalanzani, phisikus — — Bartha István	Stella, énekesnő — — — Váradí Margit
Gochenille, szolga — — Tihanyi V.	Muzsa — — — — — Sz. Dorman
Olympia (bábu) — — Váradí Margit	Miklós, Hoffmann barátja — Sz. Szilágyi
Krespel, hangszerkesztő — Bartha István	

Esti pénztárnyitás 7 órákor

Kezdeté 8 órákor.

És a mi a fő, nem szabad „akárki”-vel szóba állani. Egy leánynak mindig fölfelé kell törekedni, ha felszinen akar maradni, máskülönben kikerüli az előkelőbbek figyelmét.

Igaz, hogy te nem számíthatsz valamely elsőbb rangu partira, mindamelllett ne aggódj; a mérnök szüleinek ugyan kifogásai vannak ellenem, s Endre elég gyáva ahhoz, hogy anyja az orránál fogva vezethesse, de ha ebből semmi sem lenne is hozzá megyek Tokody Pistához, a vasuti tiszthez, magunkhoz veszlek mint régi barátnőmet s aztán neked is szerzünk egy altisztet.

— Oh Jolán, mily jó vagy hozzám — szólt Aranka barátnőjéhez simulva — boldognak fogom érezni magamat, ha majd abban a helyzetben leszek, hogy némileg megháláljam szivessegedet.

A szerencse kereke azonban nagyot

fordult. Az emberek jobb sorsukban gyakran megfélekednek arról az igazságról, hogy ember tervez, Isten végez.

Jolán atyját ugyanis összeférhetlen természetete miatt idő közben állásától elmozdították. Nemsokára a végzett betegséggel sújtotta s hosszas szenvedés után az Ur magához szólította. Jolánra pedig özvegy anyjával együtt a nélkülözések sorozata gyors egymásutánban nehezedett. Később egyik nővéréhez ment látogatóba, ki szintén terhes családdal, nehéz anyagi viszonyok között élt. E perctől kezdve a két barátnő keveset hallott egymásról.

Történt pedig, hogy pár év múltán midőn Aranka — kit közben egy bányatiszt vett feleségül — férje szülei látogatására utazott, a vasuti állomáson — nyolc év óta először — nagy meglepetésére régi barátnőjét, Jolánt pillantotta meg.

Örömteljes hangon, bizalmasan szólította meg, de Jolánt láthatólag zavarba ejtette a váratlan viszontlátás.

Eleinte fölötte szófukar volt, de Aranka meleg érdeklődésére nagy bőbeszédűséggel (de már nem a régi büszkeség hangján) adta elő: igaz, hogy férje csak altiszt, műveltsége sem áll magas fokon, de azért sok tisztnél többre becsüli; mert vele szemben előzőkeny, folyton kedvét keresi, elhalmozza ékszerekkel stb. S mialatt Arának végig vonult lelki szemei előtt Jolán lánykori nagyra törő, gögős viselkedése, szóltanul mosolygott s önelégülten így sóhajtott magában: Iám . . . ilyen a szerencse. S különben is megdönhetetlen igazság, hogy: aki sokat markol keveset fog.

Tellmann Béla

divatterme.

Brassó, Ferenc-József-tér és Lópiac sarokház Sergy-főle posztóüzlet I. emelet.

Készít saját műhelyében elsőrangú munkások által izlésesen előállított honi szövetekből

uri ruhkat angol női felöltők és kosztümekek készítése.

Vidéki megrendeléseket felelősség mellett próba nélkül is kifogástalanul teljesít.

Sirkőraktár és mindennemű kőfaragó vállalat **HERZUM FERENC és KÁROLY** Vasut-utca 58/B. A M. á. v. állomás közelében.

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sarkövekben fehér márványból,
: laborador, fekete svéd gránit, syanit, trachit és homokkőből. :
Elvállalunk és szállítunk: különleges sarköveket, átalakításokat, át-
helyezést, úgy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk
mindenfélé kőfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely ha-
: : : zai kőből, vagy márványból. : : :
Saját kőbányával rendelkezünk. Olcsó, valamint pontos kiszolgálás
: : : mellett bárkivel versenyképesek vagyunk. : : :

KAPHATOK

jutányos árak
és feltételek
— mellett —
részletfizetésre is
elsőrangú gyártmányú mindenfajta
varró gépek, kerékpárok, fa és vas-
tárgyak, képek, tükrök, inga- és
zsebórák, aranyemű, szalon-garni-
turák, divánok, matracok, fali- és
futó-szőnyegek, paplanok, minden-
fajta vásznak, köntöskelmék, kész
férfi- és fiuruhák, esetleg mérték
után is készítenek. Nagy választék
nemzeti zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

Brassó, Kapu-utca 66.
Ügynökök megfelelő fizetés
melletti felvételnek.

Országos iparegyesület által kitüntetett
: : nagy ezüst éremmel : :

Krisztián József és fia

keresztény katolikus cég.

: : : A pécsi főszékesegyház és : :
: : : számtalan plebánia szállítója. : :
Alapítotott: 1880-ban.

Méhviaszgyertyagyár Pécs.

Főüzlet: Szigeti ország-ut 3.
Fióközlet: Jókai-tér 9.

fajánlja a Főtisztelendő papsá-
gyelmébe preparált, füstnég
—: küli méhviaszgyertyáit. :—

Hubert Hedwig virágterme

Brassó, Kolostor-u. 23. Telefon sz: 500.

„KORONA“ szálloda

— részvénytársaság Brassó. —

Első rangú szálloda.

100, a legmodernebb kényelemmel berendezet
szoba és szalon. 250 vendég befogadására alkal-
mas. Villanyvilágítás. Lakosztályok fürdőszobák
kal. Saját gőzmosóda. Központi szellőztető. Író
és olvasó-szoba. Nagy fogadó-terem. Fürdők
Zeneterem. Turista-megszálló. Sötétkamra fény
képzés részére. Kiállító szoba. Kerti-erkély
Társaskocsi minden vonathoz. Automobilgarage
A legnagyobb zléssel és kényelemmel berende-
zett kávéház. 100-féle bel- és külföldi lap és ké-
pes folyóirat. Nagy billiárd-szoba. Bilszobozsoba.
Páholy. Elegáns éttermek és szeparék. Finom
borok és likőrök, valamint alkoholmentes italok.
Elsőrendű bécsi és francia konyha, melynek lát-
ványosságzámba menő berendezése megtekin-
tésre szívesen rendelkezésre áll. Erdélyi- és nem-
zetközi-étek Pilseni-, bajor és angol sörök.

Mäder János
igazgató

Tiszta erdélyi borok.

Iparegyleti vendéglő
és kerthelyiség

**Brassó,
Rezső-körut
Kőbányai udvari sör.**

Ünnepek alkalmával
dupla maláta sör is csapoltatik.

Kitűnő konyha.

Antosch Ede

kárpitos és díszítő

Brassó, Vár-utca 114.

A „Római Császár“ vendéglő
borkimérésben (Árvaház-u. 3. sz.) kitűnő
Eredeti **BOROK**
erdélyi

kaphatók. — Elismert jó konyha!

„ADLER“ AUTOMOBIOK
olaj, auto-pneumatik a
legjobbak.
: Kerékpár és autókikölcsönzés. : :
Kerékpár-, varrógép- és auto-javítások
MOOSER MIHÁLY-nál
Brassó, Kapu-utca 39.

BARTHELMIE GYÖRGY

Brassó, Kapu-utca 41.

Varró-, számaló-, összeadó-, diktáló-,
villany- és fizikai szerek, irodapépe és különleges-
ségek üzlete.

A legnagyobb írógépek és különlegességek
raktári

Írógép-iskola.

Telefon 380.

Telefon 380

FAZEKAS ANDRÁS FÉRFISZABÓ

BRASSÓ, FEKETE-UTCA 21.

MELZER és CRISTESCU

szabó divatterem

Raktáron a legfinomabb szövetek.

Brassó, Uj-utca 2. II. em.

Kovács Sándor

fényképész

Brassó, Katonakórház-utca 2 s